

Ese de dóue ori in septemana:
Joi-a si Dóminec'a.

Pretiulu de prenumeratiune:

pre anu intregu . . . 6 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 3 fl. v. a.
„ patrariu de anu . . . 1 fl. 50 cr.

Pentru Romani'a si strainetate:

pre anu intregu . . . 9 fl. v. a.
„ diumetate de anu . . . 4 fl. 50 cr.

LUMINA.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Corespondintiele si banii de prenumeratiune se se adreseze de a dreptulu: Redactiunei „Lumina“ in Aradu, cancelari'a episcopésca.

Pentru publicatiunile de trei ori, ce contionu cam 150 de cuvinte (spatiu de 20 sire garmond) tacs'a e 3 fl.; pana la 220 de cuvinte 4 fl. éra mai sus 5 fl., intielegendu-se intr' aceste sume si timbrulu. — Pretiulu publicatiuniloru se se anticipé

Organu oficiale alu eparchiei romane gr. or. aradane.

Deputatiunea congresului nostru electoralu in 17. Septemvre a. c. nou, 9 óre demanéti'a avendu primire la Maiestatea Sa Imperatulu, conducetoriulu deputatiunei Mironu Romanu, archimandritulu si Vicariulu episcopescu din eparchi'a Aradului a rostitu urmatórele:

Maiestate cesara si regia apostolica,
Prégratióse Dóme!

„Ierarchi'a romana greco-orientala din Ungari'a si Ardélu, pe bas'a statutului organicu provediutu cu prégratiós'a aprobare a Maiestatii Tale, si-a eserceatu mai de curendu unu dreptu cardinalu alu seu prin aceea, cà repósandu neseuitaverulu nostru Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu baronu de Siagun'a, congresulu bisericescu coadunatu la Sibiu a alesu cu modalitatea prescisa pre noulu Archiepiscopu si Metropolitu alu provinciei nóstre Metropolitane in persón'a Episcopulu diecesanu alu Aradului Procopiu Ivacicovicu.

Noi, deputatiunea congresului electoralu din Sibiu, inmanandu deja documintele congresuali, ce contionu actulu alegerii de Archiepiscopu si Metropolitu — inaltului Guvernu alu Maiestatii Tale, — indresnimu cu profunda veneratiune a descoperi neclatit'a supunere omagiala a congresului bisericescu facia de Maiestatea Ta, preagratiósu Domnu si rege alu nostru; totodata naintea préaltului tronu alu Maiestatii Tale préumilitu a suplicá: ca pre nou alesulu Archiepiscopu si Metropolitu alu Romaniloru gr. or. din Ungari'a si Ardélu se Te induri in acestu postu alu seu prégratiósu alu intari.“

La ce Maiestatea Sa Imperatulu si Regele apostolicu a binevoitu prégratiósu a respunde:

„Primescu cu placere omagiulu congresului romanu gr. orientalu din Ungari'a si Ardélu, si i respundu cu salutarea-mi cordiala.

Resolutiunea mea in privinti'a alegerii de Metropolitu o veti primí in curendu pe calea Guvernului meu ungrescu.“

Preanaltulu Decretu.

La propunerea Ministrului meu ungrescu de cultu si instructiune publica, actulu Congresului nationalu bisericescu gr. or. romanu, prin care Episcopulu Aradului Procopiu Ivacicovicu e alesu de Archiepiscopu si Metropolitu gr. or. romanu, — cu acést'a lu intarescu.

Datu in Schönbrun, 17. Septemvre 1873.

Franciscu Iosifu m. p.

Augustinu Trefort m. p.

Congresulu electivu.

Sambata la 3 óre dupa amédi adunandu-se membrii congresului in biserica gr. or. din cetate cu chramulu schimbárei la fatia, s'a seversitu vecerni'a cea mica. Indata dupa acést'a la propunerea Présantiei Sale P. Episcopu alu Caransebesiului Ioanu Popasu s'a alesu o deputatiune dintre membrii congresului spre a invitá pre

Présanti'a Sa P. Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicovicu ca comisariu congresuale la siedinti'a premergatória, conformu § 157 p. 1. din Statululu Organicu.

Comisariulu invitatu si concomitatu de deputatiune fu primitu cu „se tráiesca“, ocupa locul la més'a presidiale si dupa ce memorá in putiene cuvinte perderea cea mare a metropoliei nóstre causata prin mórtea Escel. Sale Présantitului Archiepiscopu si Metropolitu Andreiu deschise siedinti'a premergatória. Se dede apoi locu cetirei acteloru privitória la mórtea metropolitulu si se defipse siedinti'a pre díu'a urmatória.

Se ivi mai pre urma lips'a de a se alege unu membru carele se respunda la cuventarea de deschidere a comisariulu congresuale si de-si se indigitá de unu membru cu deosebire, cà actulu acest'a cade in competinti'a siedintiei premergatórie se decise cà nu se tie ne aici si cà acést'a designare este tréb'a unei conferintie private, carea trebuie se se tiena indata dupa siedinti'a premergatória.

Asia se si intemplá. Càci unu numeru mare de membri se adunara in sal'a cea mare a seminarului archidiecesanu, unde se desbete asup'a cestiunei alegeri. Caus'a desbateri mai indelungate a fostu cà dupa ce s'a intrunitu conferinti'a in persón'a respundietoriulu s'a ivitu propunerea cà cuventarea de respundere se se comunice mai antáiui unei comissiumi alese de conferintia, pentru ca se nu contiona lucruri cu cari pre urma membrii congresului nu aru puté consimti. Diverginti'a de parere este acum: cà este respunsulu acest'a numai o formalitate, este elu oficiosu séu chiaru oficiale. Finea discussiunei o face votarea carea resolvable cestiunea asiá, cà respunsulu se nu se mai dea nici unei comissiumi, ci se se dea in credere deplina acestui ce va luá asuprasí.

Barbatulu alesu spre acestu sfersitu a fostu dlu Branu de Lemeny, carele fiindu cà nu erá in siedintia fú intrebatu prin dlu Iacobu Bolog'a carele avú bunatatea a merge pana la susu díslu domnu. Nu trecú multu si dlu Iacobu Bolog'a vine cu respunsulu cà díslu domnu e bolnavu si asiá nu póte primí. Adunarea staruiesce dara pre langa dlu Bolog'a, carele si primesce.

Totu in conferintia se preconsultéza asup'a notariloru si secretariloru precum si asup'a alegeri unei comissiumi verificatórie.

La 7 óre sér'a se continuá serviciulu Ddiecsu de sér'a si indata dupa acest'a celu de diminéti'a dupa tipiculu rusalieloru la care participara ambii archirerei, dintre cari Présanti'a Sa Episcopulu Aradului activu, luándu parte la celebrare.

Cu aceste se incheia díu'a premergatória.

Duminea in díu'a prima a congresului electorale dupa serviciulu Ddiecsu impreunatu cu chiamarea s. spiritu s'a deschisu congresulu, dupa alegerea notariloru provisoru prin o cuventare de cátra Présanti'a Sa P. Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicovicu ca comissariu congresuale, (care cuventare din preuna cu respunsulu Domnului membru congresualu Iacobu Bolog'a s'au publicatu deja in Nr 53. alu Luminei. Red.)

Dupa cuventarile aceste se constitué congresulu alegenduse notarii definitivi in persónele urmatórie: Ioanu Popescu, I. Andreievici si S. Suciú, Mihailu Besanu, Moise Branisce, Ioanu Fasia, Ioanu Lengeru, I. Miclea si Tom'a Rosiescu. M. Besanu este alesu notariu generalu.

Mai departe se constatéza numerulu celoru presenti, se alege o comissiume verificatória si trei scrutatori in persónele dd. I. Metianu, Parteniu Cosm'a si Ant. Mocioni, si se statoresce ordinea dílei pre díu'a urmatória.

Cu aceste se incheia siedinti'a si se anuncia cea urmatória pre 10 óre inainte de amédi in díu'a de máne.

Siedinti'a a II-a, din 8 sept. n. deschidiendu-se la 10 óre, sub presiedinti'a dlui eppu-comisariu, dupa-co pre langa unele observatiuni de forma din partea deputatiloru Babesiu si G. Popa s'au autenticatu protocolulu siedintiei premergatórie si s'a luat spre sciintia escusarea absintiei deputatiloru: Apostoleanu, T. Seracinu, S. Mangiucu, P. Nemesiu si At. Marianescu, — deputatulu Branisce

face unu proiectu de resolutiune, care cuprinde unu votu de blamu pentru consistoriului archidiececanu, din caus'a că acest'a, in cerculariulu seu regulatoriu de alegeri, a violatu dispositiunea §-lui 91, lit. h, alini'a 5 din statutulu org.

Asupr'a acestei propuneri se incinse o desbatero lunga si agera, la carea, in diferite directiuni luara parte deputatii *Besanu, Hodosiu, Onitiu, Ales. Mocioni, Secula, Deseanu* etc. pana candu in fine la arotarea lui *Babesiu* ca obiectulu, involvandu o plansora si apelatiune contra unei mesure consistoriali, este de competinta forului administrativu superioru, adeca a consistoriului metropolitanu; propunetoriulu *Branisce* si retrage propunerea, rezervandu-si dreptulu de a o face la timpul si locul seu.

Urmă apoi raportulu comisiunei pentru verificarea mandatelor, alu carei referinte dlu *I. Orbonasiu* spuse numai de cătu, că dintre 37 de alegeri ce cadu sub verificare, două singure sunt dificultate seriosu. Deci celelalte propunendu-se pre scurtu, toate se dechiarara de verificate.

Antaiu dificultata a fostu alegerea dlui *Dr. Il. Puscariu*, din cleru, din caus'a că la ea a luat parte si unu alegetoriu din albu cercu, ér despre trei se pretindea că ar fi fostu fortiați a vota pentru numitul alesu.

Prin desbatero urmata constatandu-se, că — votulu celu ne-competinte nu a decisu alegerea, ér forti'a in privinta celoru trei nu se pôte adeveri, — anularo propusa de comisiune nu se primesce si mandatulu parintelui *Il. Puscariu* se dechiaro de verificatu.

A două alegere dificultata este a parintelui *Cristea*, din cerculu alu VII-lea archidiececanu; si aci la inceputu majoritatea se areta plecata pentru verificare. Intr'aceca se ivescu două momente noue: se anuncia că ar fi intratu protestu contra alegerei si că ar essiste unu protocolu despre o alt'a, mai inainte, adeca despre alegerea intemplata la primul terminu, pe care consistoriulu archidiececanu ar fi privit'o de nevalida. Aceste noue imprejurari facu pe congresu a-si intrerumpe pre unu scurtu timplu desbaterile, pentru ca comisiunea se aiba ocaziune a lua in consideratiune acele două momente.

Dupa redeschiderea siedintiei, comisiunea verificatoria sustienendu-si votulu pentru *nimicirea alegerei* parintelui *Cristea*, — acum cu atatu mai multu, — se nasce o noua desbatero apriga, a carei rezultatu e, că se constata, cumca intr'adeveru la terminulu ordenar-minte prefiptu s'au infacisiatu 10 preoti si au alesu deputatu, care alegere in sa consistoriulu — fora tota competinta — a considerat'o de nulla si presiedintele ei a ordinaru alta alegere pe alta dia, unde apoi a fostu alesu parintele *Cristea*.

Dupa-ce pro si contra vorbescu dd. cav. *Puscariu, Hania, Cosma, Onitiu, Gaetanu*, etc. dlu *Racuciu* propune incheierea discusiunei, carea primindu-se, dintre cei insemnati la cuventu pentru verificare se alege de cuventatoriulu generalo *Dr. Pecurariu*, ér dintre cei in scrisi contra verificarei *I. P. Deseanu*. Acestia vorbindu, fiecare in a sa parte, a nume celu din urma intonendu cu tota seriozitate, că — nu este cu potinta a sancționa o nelegalitate ca cea comisa de consistoriulu archidiececanu prin nimicirea fora competinta a primei alegeri, că — prin sancționarea unei nelegalitati nu pôte fi consulta, ma nici permisu a sustiene pacca intre partite, că — in astfelulu de casuri respectele personali trebuie să dispara, etc. etc. — la cererea a 20 de membri se face votare nominalo, alu carei rezultatu e, că — cu o majoritate de 59 voturi contra 47, alegerea parintelui *Cristea* se cassedia.

Fiindu acum verificarea membriloru nou-alesi completata, ér timplu inaintatu, siedintia se redica, defigendu-se cea urmat'oria pe mane-di nainte de amedia, ér la ordinea dilei destinandu-se — actulu alegerei de archiepiscopu si metropolitu. —

Siedintia a III.

S'a tinentu in 28 augustu st. v. 1872.

Presiedinte: Pré Santi'a Sa Procopiu Ivacicoviciu, episcopulu Aradului in calitatea de comisariu alu Consistoriului Metropolitanu.

Notariu: George Popa.

Siedintia s'a inceputu la 10 ore nainte de mediadi.

Nr. 21. Se ceti protocolulu siedintiei de ieri si se autentica.

Nr. 22. Archimandritulu Nicolau Popea spune Congresului, cumca intelegendu, că la actulu de facia, pentru alegerea de Archiepiscopu si Metropolitu, mai multi domni deputati ar fi avendu in cugetu a vota pentru densulu, multiamindu acestoru domni pentru in-crederea ce i-o dedura, ii roga de asta data a-lu lasa afara din combinatiune.

Congresulu ia cunoscintia.

Nr. 23. Michaiu Besanu recomanda in atentiunea Congresului necesitatea a se alege comisiunea bugetaria, ori a se restaura cea din 1870. la acestu obiectu archimandritulu Mironu Romanu propuno, cea ce primindu Congresulu enuncia: Concluzulu Congresului ordinaru din anulu 1870 de sub nr. 137 referitoriu la alegerea comisi-

unii bugetarie, mai departe la diurnele si la spesele de calatoria ale deputatiloru congresuali, are validitate si pentru congresulu de acum electoralu.

Notariatulu, avendu in vedere, cumca la ordinea dilei va voni astadi alegerea de archiepiscopu si Metropolitu, presenta Congresului:

1. Trei liste, contienendu fiecarea numele deputatiloru congresuali câte din o diecesa, in suma numele deputatiloru din totetrele diecesele, pentru a servi de manecare la constatarea numerului deputatiloru presenti si casualminte la efectuarea paritatei intre archidiececa si diecesele sufragane, precum acest'a paritate o prescrie § 155 Stat. org.

2. Siedulele, contienendu fiecarea numele câte a unui deputatu congresualu. Aceste siedule sunt in două pachete si anume intr'unu pachetu siedule cu numele deputatiloru din archidiececa, era in alu doile pachetu sunt siedulele cu numele deputatiloru din diecesele sufragane: avendu aceste siedule a servi la tragerea de sorte, prescria in punctulu 4 alu §-lui 157 din Statutul org. in casulu daca dupa constatarea membriloru presenti se va gasi, cumca cutare parte este precumpenitoria si deci va trebui, ca se se scota dela votare atati membri din partea precumpenitoria, cati sunt de lipsa a sustiene paritatea ambeloru parti: —

3. O lista alfabetica generala despre numele tuturor deputatiloru congresuali, carea, dupa constatarea celoru presenti si dupa scoterea celor'a din partea precumpenitoria, se va folosi la votare, precum prescrie punctulu 6 din § 157 alu Statutulu Organicu;

4. Registrulu de votare in trei esemplarie, precum prescrie punctulu 8 din § 157 alu Statutulu Organicu.

Congresulu ia cunoscintia despre listele, siedulele si despre registrulu pregatitu de notariatu pentru actulu alegerei de archiepiscopu si metropolitu, dechiarandu, că aceste pregatiri necesarie corespondu deplinu prescrielor din Statutul Organicu.

Nr. 25. Pré Santi'a Sa, parintele Episcopu-presiedinte presinta scrisora Consistoriului metropolitanu, datata din siedintia plenaria, ce s'a tinentu astadi in 28 aug. v. 1873 si prin carea consistoriulu pomenitu insciintieza Congresului, că Ilustritatea Sa. Dlu Episcopu alu Aradului, din causa că densulu vine in combinatiune de a fi alesu, a renunțiatu la calitatea de Comisariu metropolitanu pentru conducerea presidiului la actulu de alegere, care renunțiaro Consistoriulu a primit'o si a alesu de Comisariu substitutu pe parintele protopresbiteru Ioanu Metianu. Totdeodata alatura si votulu separatu ce Pré Santi'a Sa, parintele Ioanu Popasu, Episcopulu Caransebesiului, l'a datu in Consistoriulu Metropolitanu, ca insusi Congresului se se conerda alegerea substitutulu de comisariu conducatoriu alu Congresului.

Pré santitulu parinte Episcopu Ioanu Popasu ia cuventulu a-si motivá votulu separatu ce l'a datu in Consistoriu si acum 'lu sustiene in Congresu ca si propunere, adaugendu in fine, că in acelu casu, deca primindu-se propunerea Ssale si prin urmare ven. Congresu va alege insusi pe comisariulu substitutu, venerabilulu Congresu se binevoiesca a nu reflecta la persón'a Pré Santiei sale, căci resigneza dela acesta misiune din motivele din cari a resignatu si Pré Santi'a sa parintele Episcopu Comisariu.

Ioane Popoviciu Deseanu replica antevorbitorului, apoi propune ca: Congresulu se iea la cunoscintia chartia Consistoriului metropolitanu că, dupa ce Ilustritatea Sa Dlu Episcopu Ivacicoviciu a renunțiatu la oficiulu de comisariu, pentru actulu de alegere si urmare mai departe, in sensulu statutulu organicu a numitu de comisariu pe parintele protopopu Ioanu Metianu, deci roga pe noulu Comisariu a ocupá scaunulu de presiedinte.

Alexandru Mocioni, Elia Macelariu si Parteniu Cosma spriginescu propunerea lui Ioanu Popoviciu Deseanu.

Nicolae Gaetanu face propunerea urmat'oria: „Decisiunea Consistoriului metropolitanu, prin care a primitu renunțiaro Comisariulu dejá denumitu, a Dlui Episcopu Procopiu Ivacicoviciu, si a denumitu altu Comisariu in persón'a Dlui protopopu Ioanu Metianu, nefiindu conforma Statutulu organicu, se delatura si comisariulu dejá denumitu, Procopiu Ivacicoviciu, se insarcineza a duce presidiulu pana in fine.“

Dr. Demetriu Racuciu provocandu la regulamentu cere incheierea desbaterii, ceea ce punendu-se la votu, Congresulu o primesce.

In sensulu Regulamentulu, propunetoriulu li se cade ultimulu cuventu; dreptuce atatu Pré Santi'a sa parintele Episcopu Ioanu Popasu, cătu si Ioanu Popoviciu Deseanu mai cuventeza câte odata, fiecare pentru propunerea sa.

Pré Santi'a Sa parintele Episcopu presiedinte aréta, că i s'a presentatu o scrisora, carea cere votare nominala si că acesta cerere coresponde modalitatiloru ce le prescrie regulamentulu.

Dreptuce Congresulu primindu a se face votare nominala, se nascu intrebarea, că a cui propunerea se se puna mai antaiu la votare?

Dupace cuventara mai multi la desbatero acestei intrebări, in fine se primi propunerea lui Elia Macelariu, ca mai antaiu se se

puna la votare propunerea ce a facut-o Ioanu Popoviciu Desseanu, pentru ca acest-a deca se va primi, atunci celelalte cadu de sine, va se dica i compete antaiatate in intielesulu regulamentului.

Primindu-se propunerea lui Elia Macelariu, se face votare nominala asupra propunerii lui Ioanu Popoviciu Desseanu, in a careia urmare cu 66 de voturi in contra aloru 36 se enuncia:

Congresulu ia la cunoscintia charti'a Consistoriului metropolitanu, ca, dupa ce Ilustritatea Sa Dlu Episcopu Procopiu Ivacicoviciu a renunsiat la oficiulu de comissariu, pentru actulu de alegerea si urmare mai departe, in sensulu Statutulu Organicu a numitu de Comisariu pe parintele protopopu Ioanu Metianu, deci roga pe noulu comisariu a ocupu scaunulu de presiedinte.

Nr. 26. Pre Santi'a Sa parintele Episcopu presiedinte, Procopiu Ivacicoviciu, se retrage dela presiedintia si-si ocupa locul de deputatu preotiescu in Congresu, era parintele protteru Ioanu Metianu venindu la scaunulu de presiedinte alu Congresului se felicita ca, dupa desbaterile ce au premersu, pote dice ca ocupa presiedintia nu numai din increderea veneratulu Consistoriu Metropolitanu, ci si din a maritulu Congresu. Se recomanda in bunavointia Congresului si provoca pe deputati a padi cu scumpetate ordinea, cum ni-o prescrie statutulu Organicu, ce ni l'am dobanditu dupa suferiri si straduintie de timp indelungati, si se nu se perda din vedere nici pentru unu momentu, cumca ordinea legale este temeiulu libertatiloru nostre bisericesci.

Congresulu prin urari repetite de se traesca, da spresiune atatu sentiminteloru sale de bunavointia, cu cari intemina pe noulu comisariu consistorialu Ioanu Metianu, catu si promisiunei de a pazi cu rigore ordinea din Statutu, cari spresiuni se otarescu a se trece in protocolu.

Nr. 27. Protopresbiterulu Ioanu Metianu, presiedintele Congresului, recomanda in atentiunea congresului acea circumstantia, ca fiindu densulu alesu de scrutinatoriu inca de mai nainte, acum dupace a ocupatu presiedintia este de lipsa a se alege in loculu lui altulu de scrutinatoriu catra cei doi insi alesi, deci propune a se alege de scrutinatoriu parintele protopresbiteru Ioanu Ratiu.

Congresulu cu aclamatiune alege de scrutinatoriu in loculu protopresbiterulu Ioanu Metianu, acum trecutu la presiedintia congresuala, pe parintele protopresbiteru I. Ratiu.

Nr. 28. Parintele presiedinte spune ca, fiindu la ordinea dilei alegerea de Archiepiscopu si Metropolitu, trebuesce mai antaiu se se verifice list'a deputatiloru presenti din archidieceasa de o parte, era de alta parte din diecesele sufragane la olalta.

Alesandru Mocioni propune si Congresulu primesce a se da cetire de doue ori atatu listei deputatiloru din archidieceasa, catu si listeloru ce contienu pre deputatii din diecesele sufragane; apoi acei deputati, cari nici la cetirea a dou'a nu se vor presentu, se se considere de absentii, si pe bas'a acestei constatari se se faca scoterea prin sorte prevediuta la punctulu 4 din §. 157 a statutulu organicu.

Cetindu-se de doue ori atatu list'a deputatiloru din archidieceasa catu si listele deputatiloru din diecesele sufragane, Congresulu constata, ca din diecesele sufragane sunt presenti de totu 54, era din archidieceasa 57 de deputati, deci trebuesce ca dintre deputatii archidiecesei trei insi se se scota prin sorte de la votisare intru intielesulu §§ loru 155 si 157 din statutulu organicu.

Nr. 29. In conformitate cu decisulu de sub numerulu precedinte, parintele protopopu presiedinte provoca notariatulu a ceti list'a verificata a deputatiloru presenti din archidieceasa, apoi dintre siedulele pregatite se arunce in urna siedul'a cu numele acelu deputatu pre care l'a cetitu.

Urmandu astfelu, notariatulu cetesce din archidieceasa 57 de nume ale deputatiloru si arunca in urna totu atate siedule.

La dorinti'a Congresului, presiedintele scote din urna trei siedule si le cetesce cu voce inalta. Ele contienu numele deputatiloru congresuali din Archidieceasa: Ioane Paraschivu, Ioane Branu de Lemeni si Ioanu Nemesiu, dreptuce

Congresulu dechiara ca deputatii congresuali din Archidieceasa: Ioanu Paraschivu, Ioanu Branu de Lemeni si Ioanu Nemesiu prin sorte sunt scosi dela votare pentru a sustiené paritatea intre amendoue partile.

Nr. 30. Presiedintele constatandu ca dupa sortire sunt deputati presenti din archidieceasa 54. intocmai cati sunt din diecesele sufragane, adeca de toti la olalta 108, provoca notariatulu a ceti numele acestoru 108 insi.

Dupa cetire, presiedintele intréba, daca cumva cutarele voiesce se reclame?

Nereclamandu nimene, la dorinti'a Congresului,

Presiedintele prochiama list'a alfabetica a deputatiloru congresuali, indreptatiti la votare, de verificata si paritatea de statorita in sensulu §-lui 155 din statutulu organicu, fiindu din archidieceasa 54 de votanti, era din diecesele sufragane la olalta 54. Constata cumca la 108 de voturi majoritatea absoluta — ce o recere punctulu 10 din § 157 alu Statutulu organicu — e de 55.

Nr. 31. Parintele protopopu presiedinte provoca pre deputati a siede in linisce pe scaunele loru, ca se nu se conturbe ordinea, ca asia apoi fiecare votante se pta lesne si pe rondu a se apropiu de urn'a alegerii, candu i se va chiamu numele.

Mai departe provoca pe scrutinatorii Ioanu Ratiu, Antoniu Mocioni si Parteniu Cosma ca, conformu oficiulu loru, se ocupe locu la mes'a presidiala pentru pazirea urneloru.

In urmare acestei provocari presidiale, scrutinatorii se asiédia la mes'a presidiala, in jurulu urnei de votare.

Presiedintele deschide urn'a de votare, areta Congresului ca e gola, apoi o inchide in faci'a scrutinatoriloru si a Congresului, dupa care inchidere, presiedintele provoca pe notariulu generalu a striga dupa list'a verificata pe fiecare membru congresuale spre a pune in urna siedul'a impaturata de votisare, pe rondu pana in fine fara intrerumpere — dreptuce notariulu striga in ordine alfabetica pe toti membrii si fiecare pune in urna cate o siedula.

Acesti membrii votanti, cari au respunsu la chiamarea alfabetica a notariulu generalu, sunt urmatorii:

1. Nicolae Andreeviciu. 2. Georgiu Ardeleanu. 3. Davidu Almasianu. 4. Zacharia Boiu. 5. Iosifu Baracu. 6. Ioanu Bartolomeiu. 7. Ioanu Balsosianu. 8. Ioanu Bojitia. 9. Nicolae Brinzeiu. 10. Ioanu Brancoviciu. 11. Iosifu Belesiu. 12. Moise Bocsianu. 13. Nicolae Beldea. 14. Vincentiu Babesiu. 15. Michailu Besanu. 16. Demetriu Bonciu. 17. Iacobu Bologa. 18. Moise Branisce. 19. Ioanu Buzura. 20. Vasiliu Buzdagu. 21. Spiridonu Busu. 22. Cosmanu Ciolaca. 23. Petru Cermena. 24. Gerasimu Candrea. 25. Ioanu Candrea. 26. Parteniu Cosma. 27. Nicolau Diamandi. 28. Simeonu Dimitrieviciu. 29. George Dringou. 30. Ioanu Fauru. 31. Ioanu Fasia. 32. Paulu Fasia. 33. Ioanu Filipescu. 34. Nicolae Fratesiu. 35. Paulu Fizesianu. 36. Ilie Floca. 37. Ioanu Groza. 38. Ioanu Galu. 39. Nicolae Gactanu. 40. Ioanu Grama. 41. Ioanu Hania. 42. Dr. Iosifu Hodosiu. 43. Stefanu Iosifu. 44. Atanasiu Ioanoviciu. 45. Episcopulu Procopiu Ivacicoviciu. 46. Alesandru Ioanoviciu. 47. Georgiu Ioanoviciu. 48. Lazaru Ionescu. 49. Ioanu Lengeru. 50. Mbise Lazaru. 51. Timoteiu Miclea. 52. Antoniu Mocioni. 53. Dr. Alessandru Mocioni. 54. Dr. Eugeniu Mocioni. 55. Emanuelu Misiciu. 56. Elia Macelariu. 57. Ioanu Metianu. 58. Demetriu Moldovanu. 59. Dr. Ioanu Mesiotu. 60. Davidu Nicora. 61. Ioanitiu Olariu. 62. Iosifu Orbonasiu. 63. Alessiu Onitiu. 64. Iacobu Popoviciu. 65. Vasiliu Popoviciu. 66. Ioanu Popoviciu. 67. Iosifu Popoviciu. 68. Sigismundu Popoviciu. 69. Simeonu Popescu. 70. Georgiu Pesceanu. 71. Dr. Ilariu Puscariu. 72. Rubinu Patitia. 73. Eppulu Ioanu Popasu. 74. Ioanu P. Desseanu. 75. Dr. Stefanu Pecurariu. 76. Georgiu Petroviciu. 77. Georgiu Popa. 78. Ioanu Ptericu. 79. Ioann Popa. 80. Ioanu Popescu. 81. Vasiliu Piposiu. 82. I. T. Popoviciu. 83. Ioanu Pinciu. 84. Nicolae Popea. 85. Ioanu Papiu. 86. Dr. Lazaru Petcu. 87. Ioanu Puscariu. 88. Sabinu Piso (sen.) 89. Sabinu Piso (jun.) 90. Ioanu Preda. 91. Petru Rosca. 92. Visarionu Romanu. 93. Mironu Romanu. 94. Ioanu Ratiu. 95. Vasiliu Rosinscu. 96. Toma Rosioscu. 97. Dr. Demetriu Racuciu. 98. Georgiu Secula. 99. Ioanu Scimanu. 100. Teodoru Serbu. 101. Pntru Suciu. 102. Nicolae Stravoiu. 103. Simeonu Trifu. 104. Ioanu Tieranu. 105. Ioanu Tipeiu. 106. Georgiu Vasilieviciu. 107. Dr. Paulu Vasiciu. 108. Florianu Varga.

Finindu-se darea sieduleloru, presiedintele comisariu metropolitanu numera siedulele din urna si punendu-le in alta urna asemenea, asisidera o areta mai antaiu scrutinatoriloru si Congresului spre a constata ca a fost gola.

Numerulu sieduleloru s'a aflatu corespundictoriu cu numerulu votantiloru, deci comisariulu metropolitanu le scote un'a cate un'a din urna, le despaturu si cu voce inalta ceti numele alesulu inserisu si predece fiecare siedula scrutinatoriloru spre a o petrece in registrulu de votisare, era scrutinatorii dupa inregistrare pusera siedulele pre mesa un'a peste alta;

Finindu-se inregistrarea tuturoru votariloru, se scrutinara, de dupa carea scrutinare presiedintele comisariu metropolitanu anuncia Congresului dreptu rezultatu, ca,

Actulu alegerii de Archiepiscopu si Metropolitu s'a seversitu. Pre Santi'a Sa parintele Episcopu alu Aradului Procopiu Ivacicoviciu a intrunitu 78 de voturi, — Pre Santi'a Sa parintele Ioanu Popasu, Episcopu alu Caransebesiului 26 de voturi, — 2 siedule au fostu albe, era 8 voturi s'au respiratu intre alte 6 persoane, — deci intru intielesulu punctulu 12 din §. 157 alu Statutulu Organicu, prochiama pe Pre Santi'a Sa, Episcopulu Procopiu Ivacicoviciu, de alesu Archiepiscopu si Metropolitu alu bisericii ortodosse romane din Ungari'a si din Transilvani'a. Congresulu primesce rezultatul alegerii intre urari entusiastice de „se traesca Archiepiscopulu si Metropolitulu nostru.“

Nr. 32. Pre Santi'a Sa parintele Procopiu Ivacicoviciu, alesulu de Archiepiscopu si Metropolitu, intre urarile deputatiloru ia cuventulu a spune, ca pretutindenea e grea sarcin'a archipastoriei, indoitu grea la noi romanii. O porta

de 20 de ani si mai bine, dar nu se p^ote plange, p^otr^u c^u iubirea fratiloru si a filoru sei sufletesci 'lu mangae, 'lu intaresce si resplatesce; in etate este inaintatu, dar increderea Congresului pururia i va intinerⁱ puterile. Primesce sarcin'a onorifica de Archiepiscopu si Metropolitu, nu numai pentru c^u disciplin'a bisericeii, careia s'a dedicatu, nu-i permite a se retrage dela lucru pana cei viu, ci primesce si pentru aceea, c^uci nu se p^ote dupa legea sufletesca s^e urgisimu si s^e paresimu pre cei cari ne iubescu pre noi. Dovedile de incredere si de iubire ce le capeta 'lu lega stensu de nou'a demnitate bisericesca, careia oferesce vieti'a sa; desclinitu va lucra pentru cultur'a clerului si a poporului si roga pe bunulu Dumnedieu s^e-i dea sporiu in bine si s^e prim^esca sub alu seu scutu si in binecuventarea sa pe toti credintiosii romani ai acestei Archidieceze si a Metropoliei nostre.

Congresulu intielege si constata cu bucuria din cuvintele Pr^e Santiei sale, Parintelui Episcopu Procopiu Ivacicovicin, c^u primesce demnitatea de arhiepiscopu si metropolitu.

Nr. 33. Presedintele comisariu metropolitanu Ioanu Metianu intr^eba de congresu, c^u actulu alegerii de arhiepiscopu si metropolitu, trebuindu a se asterne Maiestatii Sale spre intarire intru intielesulu punctulu 13 din § 157 alu statutulu organicu — in ce modu dorece congresulu s^e-lu ast^erna. Congresulu decide, ca actulu alegerii de arhiepiscopu si metropolitu s^e-lu duca la Maiestatea Sa o deputatiune congresuala, carea se va alege mane, — era pentru a se compune reprezentatiunea Congresului catra Maiestatea Sa in asta privintia se esmite prin ac^est'a o comisiune in pers^onele comembriiloru Ioanu Hania, Vincentiu Babesiu si Georgiu Ioanovicu, avendu ac^esta comisiune a present^a elaboratulu seu in siedinti'a de mane.

Fiindu timpul inaintatu, siedinti'a se incheia la 2¼ ore dupa mediadi, anuncianduse siedinti'a viitoria pe mane la 11 ore nainte de mediadi.

Acestu protocolu s'a cetitu si s'a autenticatu in siedinti'a Congresului, tienuta la 29 augustu st. v. 1873.

Presedinte Comisariu Metropolitanu:

Ioane Metianu. m. p.

Protopresbiteru si Comisariu consistorialu.

Georgiu Popa. m. p.
notariu.

Siedinti'a a IV-a, din 10 sept. n. — inca merita — din mai multe puncturi de vedere a fi apretiuata. Ea — asia dicendu intr^ega s'a absorbitu de verificarea protocolului; c^uci — se lucra de unu documentu, despre unu actu istoricu mare! Dlu *Georgiu Popa*, notariulu dilei de alegere, 'si-ascutise bine dibajulu condeiu, dar — tocmai ac^est'a unor'a nu placea! Se fecera mai multe observatiuni la unele puncte si se nascura desbateri aprige pro si contra.

Mai antaiu parintele archimandritu *Popea* afl^a fora cala amintirea motivarei retrageri sale de la candidatura; d^ora c^u nu-i placea s^e se constate in scrisu cumca dinsulu dupa esperinti'a sa, si-a recunoscutu poterile pr^e slabe pentru greu'a sarcina a oficiulu de arhiepiscopu si metropolitu. Ceru deci ca numai pre scurtu s^e se amint^esca retragerea sa.

Acestu incidinte provoc^a o disputa infocata; c^uci altii erau de alta opiniune, si a nume dlu Dr. *Ales. Mocioni* pretindea stergerea casulu intregu din protocolu, nefiindu dechiaratiunea parintelui *Popea* obiectu de desbateri si decisiune a congresului.

In fine majoritatea primⁱ rectificarea protocolulu dupa dorinti'a parintelui archimandritu.

Altu incidinte memorabilu fi, pe care-lu present^a dlu *Bartolomei*. Ac^est'a ceru, ca — la locul seu s^e se adauga espresu la protocolu, cumca parintele eppu *Popasu*, candu si-a facutu propunerea, ca congresulu s^e al^ega pre comisariulu conducetoriu alu actulu de alegere a rogatu, ca densulu, ca unulu ce asemenea vine in combinatiune la alegerea de metropolitu, s^e nu fie alesu de comisariu; firesce pentru caus'a c^uci este necompatibilu a fi comisariu-presedinte alu congresulu si totu de o data candidatulu la metropolia.

Adaugerea ceruta de dlu *Bartolomei* s'a incuviintiatu pr^e bucurosu de congresu, nu numai pentru c^u intradeveru dlu eppu *Popasu* s'a fost esprimitu in acelu intielesu, ci si — fiindu c^u ac^esta recunoscentia desavu^edia t^ota tienut'a parintelui eppu *Popasu* in consistoriulu metropolitanu, unde densulu a fortiatu alegerea unui eppu de comisariu-presedinte alu congresulu, pre candu toti ceialalti membri erau convinsi, c^u atare alegere este in contra spiritulu statutulu org. si necompatibilu.

Astfelu in momentulu decisivu, printro dechiaratiune a pr^e santiei sale dlui eppu *Popasu*, s'a restabilitu in curatieni'a sa adeveratulu intielesu alu statutulu organicu, mistificatu de dinsulu pana aci cu consecintia desperatal-

In fine la punctulu protocolulu, unde se amintescu cele 8 voturi date la diferite pers^one, deputatulu *Hodosiu* pretindendu a fi numⁱte acele siese pers^one espresu si in ac^esta cerere a sa findu spriginitu de unele voci, *Babesiu* apuc^a ocaziunea pentru d'a se scula in contr'a acestei cereri si d'a infer^a pre acei votanti nesocotiti cu titulu ce li compete, ca unoru omeni, cari in preocupatiunea loru personala, uitandu-si cu totul de santieni'a loculu si de sublimitatea actulu si a detorintiei loru, tienura intru nemie'a, a face cu voturile loru gluma si bajocura. Nedorindu deci cuv^etatoriulu a p^eren^a ac^esta usurime a unoru deputati, de securu ne—alesi prin libera alegere a poporulu, ci impusi din care-va parte, staruⁱ pentru lasarea protocolulu asi^a cum e, — ceea ce intre aplause generale se si primi, — precum se vede mai susu.

Mai departe se alesera in ac^esta siedintia membrii deputatiunei de cinci, carea s^e presinte MSale adres'a Congresulu despre alegere si pentru confirmarea ei. Alegerea prin coⁿtielegere comuna cadu asup^ra domniloru: *Mirone Romanu* archimandritu si vicariu episcopale, *Jacobi Bologna*, consiliariu alicu in pensiune, *Ioane cav. de Puscariu*, septemviru, Sig. *Popovicu*, presedinte de tribunalu si *L. Floca*, c. r. supra-locoteninte.

Cu at^at siedinti'a se incheia, punendu-se cea mai de apr^op^e pre manedi la 9 ore, er la ordinea dilei desbateri asup^ra proiectulu de adresa catra MSa.

Siedinti'a a V-a, din 11 sept. n. Dupa verificarea protocolulu siedintiei precedenti, *V. Babesiu* dede cetire proiectulu de adresa, care proiectu, dupa o scurta desbateri generale si speciale — se primi neschimbatu; si — fiindu c^u congresulu cu multa scrupulositate a st^aruitu, ca ac^esta adresa s^e nu cuprinda nici unu cuventu mai multu de c^utu ce ne-aperatu cere caus'a, legaa si bun^ecuviinti'a, ca pre unu documentu de modelu pentru viitoriu — eta o publicamu aci vorbalminte. Ea suna:

Maiestatea V^ostra Cesaria si Regia Apostolica,
Pr^e gratios^e D^omn^e!

Bisericea gr. or. romana din Ungaria si din Transilvania, prin perderea pr^e amatulu seu fiu si primu archipastoriu Andrei baronu de Siaguna, ajunse, mai nainte de c^utu ar fi doritu, pr^e insemnatulu momentu de a-si essercia celu mai de frunte dreptu alu autonomiei sale, acordate pr^e gratiosu de Maiestatea V^ostra si garantate de legea tierii, articulu IX din 1868, era specialu regulate prin Statutulu Organicu bisericescu, adeca dreptulu de a-si alege prin Congresulu seu nationalu-bisericescu, in modu deplinu nedependinte, pre Archiepiscopulu si Metropolitulu seu. Congresulu nostru electoralu, precum Maiestatea V^ostra la timpul seu ati binevoitu a lu^a la pr^e inuall'a cunoscintia, convocatu fiindu si adunandu-se legalminte pre di'a de 7 septembrie, (26 augustu) a. c. aici in Sibiu, dupa ce in acea di si in pres^er'a ei a implinitu cu acurat^etia t^ote formele si solenitatile de pregatire, precum sunt acelea prescise in §. 157 din Statutulu Organicu bisericescu, si dupa ce in di'a de ieri, 8 sept. 27 august 1873 s'a constituitu definitivminte, in siedinti'a de astadi, 9 sept. 28 augustu pre langa cea mai stricta observare a ordinei si a tuturoru dispu^etiuniloru cuprinse mai de parte in citatulu §. 157 alu Statutulu Organicu, a pasitu la insusi actulu de alegere, alu caruia resultatu e, precum ar^eta procesulu verbale concerninte, alaturatu aci sup^r at^atu in limb'a romana originale, c^utu si in traducere efep^ulita prin biroulu nostru, c^u — cu o maioritate insemnata de 78 de voturi dintre 108 a fostu alesu de Archiepiscopu si Metropolitu in veduvitulu scaunu — Pr^e Santia Sa, pr^e demnulu nostru episcopu alu Aradulu, Procopiu Ivacicovicu, spre mare bucuria si mangaiare a nostre.

Venimu deci prin ac^est'a cu fiiesca supunere si cu cea mai deplina incredere catra Maiestatea V^ostra, a substerne pr^e umilit'a nostra rogare, ca — conformu dreptulu maiestaticu espresu in Statulu nostru organicu bisericescu pentru atare casu, se. Ve indurati a intari pr^e gratiosu ac^esta alegere a nostra.

Datu din siedinti'a Congresulu electorale alu bisericeii romane gr. or. din Ungaria si din Transilvania, ce s'a tienutu in Sibiu la 9. septembrie, 28 augustu 1873.

Ai Maiestatei V^ostre.

credintiosi supusi:

Ioane Metianu m. p.

protopresviterulu Bradulu, ca comisariu-presedinte alu Congresulu.

Michailu Besanu m. p.

secretariu alu Congresulu.

Cu at^at actulu de alegere fiindu completatu, dupa ce prin unii membri s'au mai indegetatu cevasi informatiuni pentru Deputatiunea tramisa la MSa si la guvernulu, siedinti'a s'a incheiatu si Congresulu s'a prorogatu pe cate-va dile pana la sosirea pr^e nalt^ei Resolutiuni confirmatorie, candu dd. deputati vor fi chiamati in scrisu pentru actulu de introducere si instalare in scaunu a nou alesulu arhiepiscopu si metropolitu, pe care Ddiu s^e ni-lu trai^esca! —

ODA

Prea-santitului nostru Parinte
Archiepiscopu si Metropoliu Procopiu Ivacicoviciu.

Parinte prea-santite, lumin'a tuturoru,
Pastoriulu celu mai mare a unui bravu poporu;
Concede-mi astadi mie la-unu fiu adeveratu
Sè-ti spunu a mea dorintia ce tie ti'am pastratu!

Puterniculu parinte cu manele-i divine
Marirea si totu darulu sè dee preste Tine
Poruncile lui sante se poti a ne'nvetiã
Pe calea mantuirei sè poti a ne'ndreptã;

Cu dreptu si cu credintia Ti-ajute Dumediue
Sè lupti pentru natiune si bravu poporulu Teu.
Biserica 'ntru tôte s'o poti cultivã
Si-a ei autonomia s'o 'nalti la culmea sa. —

Ajute-ti Creatoriulu si Tata-lu prea-maritu
Sè faci cu'ntieptiune *Andrei* ce n'au finitu,
Si clerulu si poporulu canta-te-voru in struni:
Marire Tie celui ce scii sè faci minuni. —

Se pôte cà nainte-ti va stã vr'un greumentu —
Dar Tu lu-vei invinge umbritu de Duhulu santu,
Cà celu ce ostenesce s'ajunga scopulu seu
Ajutã-lu pre acel'asi si bunulu Dumnediue! —

Meritele-Ti sunt multe, ce Tu leai cascigatu
Pe-acèsta cariera ce Domnulu Ti-o-a datu,
Dar' si de-acum nainte ti-ajute Dumnediue
Sè-ti faci merite multe iubindu poporulu Teu.

Mi plecu cu umilintia genunchii la pamentu
Si 'naltiu de nou cuventulu la Tata-lu celu pré santu,
Cã dile indelungate sè-ti dee de a trai
Cuventulu luminarii sè-lu poti binevesti.

Ioanu Trip'a.

DISCURSULU

PRONUNCIATU DE

DOMNULU G. M. ELIESCU

PROCURORE PE LANGA CURTEA APELATIVA

DIN CRAIOVA,

La 16 Augustu 1873, cu ocasiunea reinceperii lucrariloru anuali ale Curtii.

(Urmare.)

— Casatori'a in tôte casurile se desface prin judecata; afara de casulu candu socii voiescu sè se calugarésca. Atunci celu remasu in cinulu mirenescu mostenesce pe celu calugaritu cu atãtu cu câtu lu-ar fi mostenitu, dèca acelu-a ar fi muritu, càci calugaritulu ca unu „mortu se socotesece.”

Se vorbimu b) de *Lucruri*. Lucrurile se impartu, dupa C. Bassarabu, in *mutate* si *nemutate*. Mutate se chiama dobitócele, càci se muta, de ambla; *nemutate* se chiama avuti'a, càci ea singura nu se pôte mutã pana nu o muta altulu.“

— Comorile devinu domnesci; mai nainte se impartiea intre gãsitori si proprietarulu locului in care s'a gasitu.

Alt-ceva despre lucruri:

De va merge vre unu plugariu la vre-o tãrina fara voi'a si scirea proprietariulu, de o va arã si semanã, productele voru fi ale proprietariulu tãrinii. Altfelu este in codulu actualu (vedi art. 494 c. c')

— In materie de mostenire C. B., difera multu de codulu actualu. Asia murindu acel'a despre a carui succesiune este vorba fara testamentu, persónele in dreptu si ordinea in cari vinu la sucusiune, este urmatórea:

1. Mostenescu descendentii, escludiendu pe toti ceialalti.
2. Parintii, escludiendu pre fratii mortului.
3. Mosiu, mósia in concursu cu fratii mortului.
4. Nefindu mosiu, mósia, mostenescu fratii buni.
5. Fratele vitregu.
6. Rudeniile cele mai de aprópe.
7. Nefindu rudeni, mostenesce *soci'a* mortului jumetate, *domni'a* jumetate. Vaduv'a nu mostenesce pe barbatu, dèca se va casatori inainte de espirarea anului de doliu.

Copii mortului, in concursu cu nepotii loru de frate, mostenescu parti egale, toti nepotii comptandu o parte si viindu la mostenire prin representatiune, „intre nepoti in loculu tatalui loru.”

Murindu cinev'a si nelasandu de cãtu unu frate vitregu si nepoti din frate bunu, nepotii mostenescu, escludendu pe fratele vitregu.

Murindu soci'a, lasandu pe barbatulu cu care facuse unu copilulu si vice-versa, murindu barbatulu si lasandu pe soci'a si copilulu, averea se imparte in 3 parti: $\frac{1}{3}$ o i-a barbatulu; $\frac{1}{3}$ o ieu parintii mortului séu mórtei; $\frac{1}{3}$ se dà de pomana seraciloru. Acést'a, candu copilulu a muritu, fara a distinge cumu facea cod. Caragea, candu si in ce etate a muritu copilulu.

Mum'a in concursu cu fratii copilului de cujus succesiune agitur, mostenesce atãtu cãtu are parte si cei-lalti copii ai sei, frati cu mortulu, dèca nu se casatoresce de a dõu'a óra

Se escludu de la mostenire copii:

1. Cari a maltratu pe parintele decedatu.
2. Celu ce deonoréda patulu tata-seu.
3. Celu ce va pari pe nedreptu pe tata.
4. Cei ce nu voru ingrijí de parintii loru obliciti, bolnavi fiindu.
5. Cei ce nu voiescu a chezasii pentru scaparea parintiloru loru de la napaste.
6. Celu ce va fi impedecatu pe tata a face testamentu.
7. Fetã care nu se va multumi pe dota ce i se dà.
8. Fiulu ce se casatoresce fara voi'a tatalui.

Asemenea perdu dreptulu la mostenire:

1. Cei ce omóra cu cugetu de a mosteni pe omórãtu. Dèca omoratoriulu este chiaru fiulu, copii acestui'a nepotii, de fiu ai omorãtului, nu vor perde mostenirea, pentru gresiel'a parintelui loru.
2. Fii calugaritiloru.
3. Copii mestecatoriloru de sange, nascuti pe candu parintii loru sciau acèsta mestecare. In acestu casu, averea va fi domnésca.

— Sosimu la testamentu.

Codulu Bassarabu numesce cea ce numimu noi testamentu, *tocmela*, carte ce se face ca se fie si dupa mórte.

Potu face testamentu barbatulu la 14 ani; femeia la 12, avendu mintea sanatósa. „Tocmel'a si cartea cea de pe urma, strica pe cea d'antaiu.”

Testamentulu pôte fi *scrisu séu orale*. Celu scrisu se adeveresce cu 3 martori, din cari scriitorulu cartii bine marturisesce pentru dins'a. Celu orale se dovedesce cu 5 séu 7 martori, cari toti de o data au auditu pe mortulu barbatu spuindu-le cum si ce doresce sè se faca cu averea-i dupa mórte. Testamentulu *orale* alu femeii nu se dovedesce de cãtu adeverindu-lu 9 femei.

Urme despre esistentia testamentului in forma *orale*, gasimu chiar in limb'a populara. Proba este espresiunea: *a lasã ceva cuivasi cu limba de mórte*.

Ceea ce e curiosu in codulu Bassarabu e cà: acel'a care s'a casaritu cu o ruda a sa, pe care o oprea legea ai fi socie, facandu testamentu, testamentulu nu va fi valabile, si tóta averea de care a dispusu, se va luã pe sém'a domniei.

Asemenea dèca socii traindu si au facutu testamentu, testamentulu cade, de se voru despartii.

— In cãtu privesce darurile.

Donatiunile sunt irevocabili (darurile nu se potu întorce).

Darurile dinaintea nuntii sunt *neinturnate*.

Dotatiunile dintre barbatu si muiere in timpulu casatoriei, nu se socotescu, afara cându „va hãrazi muierea barbatului ca se i-a vre-o dregatorie séu cineste.”

Se revóca insa dotatiunea in casurile urmatóre: 1. Candu daruitulu e nemultiamitoriu; 2. Cându suduiesce si bate pe daruitoriu; 3. Candu i face paguba in lucrurile sele; 4. Candu i vrajmasiesce viétia.

Amu disu cà tatalu pôte dispune de averea sa prin testamentu ori cum aru voi. Dèca insa murindu, lasa pana in 4 copii inclisivu, dupa ce se platescu detoriile, — detoriile ingroparii, — slugile, — pomenile sufletului, — restulu se imparte intre copii putendu tatalu mortu sè dispuie de dõue din trei par-

ti, prin daruri, ori cumu aru vrea; neputându dispune decâtu de jumetate din avere, deca are 5 copii séu mai multi.

Reserv'a copiiloru in averea numa i este de a $\frac{1}{3}$ parte.

Ce se intampla candu móre tatalu fara testamentu, lasandu copii: baieti si fete indiestrati si neindiestrati? Mostenescu deopotriva aducandu (reportandu) totu ce au dobanditu in daru fara conditie de reintórcere de la tata, pe candu traia. Quid? cându tatalu móre cu testamentu. Se va urmá conformu testamentului.

— Prin testamentu se potu face si legaturi. Legat'a séu *isprav'a* este totu lucrulu carele deca móre nescine, atunci elu lasa orice-i este voia catr'a altu omu.

— Candu testatorele voesce a mai adaugá vre-o dispositiune in testamentu, atunci pöte face, ceea ce numesce Cod. Bas. *unu ravasielu, catastisielu* ceea ce numimu noi Codicelu.

(Va urmá)

Mam'a si Tiér'a

Dóue vorbe face peptu-mi sé tresara:

Un'a este *Mama* si cea l'alta *Tiéra!* . . .

Mam'a e finti'a care m'a nascutu,

Tiér'a e pamentulu unde amu crescutu! . . .

Dulce-i vorb'a Mama, dulce vorb'a Tiéra

Numai ele face peptu-mi se tresara;

Cându vorbescu de ele sufletulu meu bate . . .

Veseli'a 'ndata inim'a 'mi strabate! . . .

Cându vorbescu de ele eu sunt fericitu,

Si delasu uitarei totu ce-amu suferitu!

Sórele atáta nu me incaldiesce

Cátu aceste vorbe me inveselesce . . .

Ventulu asia iute cerulu nu 'nsenina

Cátu de 'ndata ele sufletu-mi alina; . . .

Dulce-i vorb'a Mama, dulce vorb'a Tiéra . . .

Ori si ce durere ele 'mi facu se piara!

Pentru ele totulu asiu sacrificá . . .

Si in veci pe ele le-oi glorificá!

Tiér'a e pamentulu care me nutresce . . .

Mam'a e finti'a care me iubesco!

Alexandru A. Macedonski.

1873. Bucuresci 1 Sept.

Primatulu, legea bisericesca si Patriarhulu.

Publicámu mai la vale copi'a scrisorii pe care ni-o comúna unu amicu alu nostru din Constantinopole, si pe care Metropolitulu Nifonu din Bucuresci o tramise Patriarhului, impreuna cu legea bisericesca votata de corpurile legiuitoare.

Impresiunea prima ce ni face acestu actu este, cá santulu Parinte este pururoa necorectu in caracterulu seu. Fora a discutá cestiunea, deca o lege votata de Camera si sanctionata de Domnulu unei tieri, mai pöte fi supusa unei autoritati eclesiastice straine ca se o apretieze in Inalt'a ei intieptiune si se bine-voiesca a o gasi de buna, socotéla pentru acést'a voru cere mandatarii nostri, ne marginimu de o cam data a face câte-va observari minunatului si seriosului nostru primatu asupr'a punctului ce'lu acéntéza cu deosebire in scrisórea sa. „Legea fostului Domnitoriu Cuz'a pentru constituirea Santului Sinodu cumu si pentru modulu alegerei Metropolitiloru si a Episcopiloru, ni dice Prea Santi'a Sa, nu erá conforma cu canónele Apostolice si sinodice ale santei Biserici ortodoése de resaritu, pre cum si cu usulu tieriei.“

In faci'a acestei acusari cu totu respectulu ce Sinodulu actuale regulamentéza pentru Mitropolitulu capitalistu, cutezámu a ni adresá directu intrebându'lu: Déca áctele bisericesci ale lui Cuz'a-Voda sunt in ochii Prea Santiei Vóstre asemenea cu ale lui Iulianu, de ce ati primitu dintr'o mana, dupe Voi profanatóre, denumirea anticanonica de Primatu, care erá atunci unu simplu titlu, si asta-di candu vorbiti Patriarhulu de canonicitate, ati cautatu a'lu legitimá si sinodalu? De ce atunci n'ati lovit cu o lovitura de picioru acestu idolu alu mandriei ce vi s'au pusu 'nainte si n'ati strigatu: Anathema Ministrului ce a contra-semnatu?!

Prea Santi'a Vóstra cunósceti prea bine cá sinodulu patriarhalu carui singuru apartine competinti'a, candu dá vreunú scaunu precadere, intielege cá ea trebue se se esprime puramente in antaiatatea siederei, de ce ati subscrisu déra unu regulamentu ce pe'nsielate ve baga in jurisdictiunea altui Mitropolitu, si tinde a radica respectulu ce i se cuvine de la Episcopii sei sufragani? Rugati pe autorulu Regulamentului pe Parintele Episcopu Melhisedek, ca celu pucinu odata in viét'i'a sa, se fia sinceru si se ve faca o espicare corecta si onesta a Art. 3 combinatu alu Art. 4, si Art. 7 cu aliniatu si veti vedé cá facia cu canónele aparenti'a nu pöte fi realitate.

Canonulu 30 Apostolicu condamnă pe Episcopii care pe calea necanonica intra in demnitatea loru. Ve rugámu déru se bine-voiti a ni spune, cumu sub Cuz'a-Voda n'ati avutu curagiulu de mare preotu a refusá presiederea Sinodului, in care ei au participatu si a ve impartesi, cu densii, candu pentru abatere disulu canonu ve caterisesce si afurisesce?

Inca un'a, Prea Santite Primate, si terminámu. Canonulu 15 alu Sinodului I-ii alu 2-le ecumenicu aréta modulu cumu si candu unu Episcopu se pöte subtrage de antaii sei siedietori. Apoi cumu Prea Santite, in 1865 pre Episcopulu Neofitu Scribanu, in Sinodulu totu de sub legea lui Cuz'a, carele atunci urmá teoriei ce in prezentu ati adoptatu, l'ati exclusu pentru cá a protestatu contr'a diseloru necanonicitati ce actualminte le denunciati Patriarhului? Nu sciti cá mentionatulu canonu pe unu asemenea Episcopu nu'lu osandesce, ci dice: cá de cinstea cea cuvenita celoru dreptu slavitori se se invrednicéscu.

A! se vede cá aveti doue renduri de cugetari petru unulu si acelasiu lucru: un'a pentru timpulu cátu Domnitoriuu e petronu si alt'a pentru atunci candu nu mai este. Dóue apretiaru pentru ómenii convinctiunii loru. Se ve ilustrámu acést'a cu câteva pasage trase din discursulu ce ati pronunciatu in siedinti'a Sinodului dela 9 Decembre 1865. Lectorii nostri voru vedé cum atunci ati calificatu guvernulu de infalibile, si credinciosu vechieloru usuri, si cumu in trecutu in persón'a Parintelui Scribanu ati zugravitu conduit'a vóstra de astadi; léca ce ati disu: „Veniundu la cestiunea Parintelui Scribanu, ce gresiéla a vediutu Parintele Scribanu din partea guvernului cu convocarea Sinodului, si óre n'a vediutu Prea Santi'a Sa care sunt lucrurile cu care are sé se ocupe Sinodulu, cáci ce ni s'a pusu pe biurou prin Inaltulu decretu alu Mariei Séle?“ si câteva linii mai jos: „Imi pare fórte reu de purtarea Prea Sf. Arhieru Scribanu, si din parte'mi credu, cá trebue se-lu rugámu se vie la adeveratele principii, la lucrarile nóstre, si cumu cá nu este asia cumu a ganditu, cáci ceea ce ni este datu nóue se lucrámu, este numai pentru disciplin'a bisericesca, pentru care ni-am adunatu se combinámu astufeliu, ca se fia in conformitate tóte lucrarile bisericesci; nu lucrari nóue, ci totu acele care au fostu si le am neglijatu. Aceste eramu se dicu pentru Parintele Scribanu, precumu a disu si D-lu Ministru, ca se hotarámu o comisiune a cercetá si a'si da opiniunea sa in faci'a unei asemenea purtari, si pe urma se se supuna rezultatulu adunarei intregi, ca se nu se mai faca pe viitoriu asemenea scandaluri, desordine si neordenúéla.“ Apoi luandu cuventulu dapa unu altu oratoru, ati mai adaosu: „Se revie (Parintele Scribanu) cumu am disu a'si recunósce cá acést'a a fostu o eróre in totu ce a disu“.

Oglinditive dér Prea Santite Primate, in acésta linia de conduita, cá insive vediundu imaginea vóstra fidela, se nu ve superati deca natiunea o va calificá, si deca, pentru abusulu ce ati facutu cu un'a din legile ei cele mai sacre, va esprimá indignatiunea ce'i dicta gelosi'a sa nationale.

Unu Crestinu din Eparchi'a Mitropoliei Moldovei si Sucevei.

Éca acum scrisórea in cestiune:

INALTU PRÉ SANTITE STAPANE.

Timpulu de transatiune in tiér'a nóstra de aprópe diece ani precumu cunósceti Inaltu Prea Santi'a Vóstra, crearea Santei biserici romane, o positiune cu totulu esceptionale facia cu Biseric'a mama, incátu inspira temere si nelinisce tuturoru barbariloru bine cunosctori de lucruri, si mai pe susu de tóte acést'a fara indoéla a isbitu mai adencu si mai durerosu sufletulu Inaltu Prea Santei Biserici ortodoxe de resaritu.

Astufeliu fú legea fostului Domnitoriu Cuz'a in anulu 1865 pentru constituirea Santului Sinodu alu Bisericii Romane, cumu si pentru modulu alegerei Mitropolitiloru si Episcopiloru; care lege nu erá conforma cu canónele Apostolice si Sinodice ale Santei Biserici ortodoxe de resaritu, precumu si cu usulu tieriei.

Din mil'a Domnului in sa, si a Mantuitoriuului nostru Isusu Cristosu, reulu s'a recunoscutu si s'a remediatu, cáci astadi acea lege despre care vorbimu este abrogata si inlocuita cu alt'a care

s'a votatu de catra corpurile Igiuitoare cu aprobatiunea unanima a tierii si s'a sanctionatu de Domnitoriu in 1872 Decembre 14 si care dispune despre organizatiunea bisericeii Romane conformu cu Santele canone ale Bisericeii Ortodoxe, cum si cu vechile datine ale tierii.

De acea alaturandu cu onore pe langa acest'a unu esemplariu tiparitu alu acestei legi din urma o supunemu, dupa detoria si cu celu mai profundu respectu la cunoscinti'a Inaltu Prea Santiei Vostre spre a o vede in intregulu ei, si a pute ave cunoscintia complecta despre dens'a. Si speramu ca Inaltu Prea Sante'a Vostra ca antaiulu Archipastoriulu alu Santei Bisericeii ortodoxe de resaritu, apretiandu in Inalt'a Vostra intieptiune veti binevoi a o recunosce de buna.

Primiti ve rogu etc.

(Semnatu) Nifonn Mitropolitulu Ungro-Valahiei.

(Curierulu.)

Sosirea tomnei.

Prin silv'a nverdita, tomn'a retacesce,
Cu-a sa suflare frundi'a oflesce,
Si plinu de suspine recele seu ventu
Semanu cu dens'a cernitulu pamentu,
Care de durere s'a investmentatu
In doliu de jale l'alu tomnei oftatu;

Nori plini de furtuna sorcele ascunde
Si radie de auru prin ei nu patrunde
Se mai incaldiésca bietii muritori,
Si pe campulu verei ultimele flori,
Care de alu tomnei rece serutatu
Frundiele 'n morminte triste si-au plecatu;

Pariulu sub salcii murmura cu jale,
S'unu suspinu ce'lu scote din undele sale
Candu trece alu tomnei ventu oflitoru
Repede pe sanu-i mobilu, plangetoru,
Tochmai ca durerea cu alu seu oftatu
P'un sufletu de jale tare intristatu.

Paserea prin frundie numai ciripesce,
Ci muta prin silve trista retacesce,
Si d'acilea sbora catra-unu tiermu streinu
Unde nu s'aude alu tomnei suspinu,
Nici nu se diaresce campulu intristatu,
Dar cu flori se vede numai semanatu;

Omulu in natura cu fruntea nclinata,
De griji, de durere tare inorata,
Simte ca in sufletu jalea i-a crescutu,
Si par'ca pe lume totulu a perdutu,
Candu sub cerulu tomnei rece, inoratu
Se naltia-lu naturei durerosu oftatu.

M. C.

Zimbru 8 sept. 1873. v.

Parochi'a din Zimbru, dupa abdicerea si mutarea dela noi a bravului preotu Ioanu Vusdea remasa veduva, si de si inca in lun'a lui Fauru a. c. s'a aredicatu din cass'a bisericeii tacs'a pentru publicarea concursului, — fora ca acelu concursu se 'lu fi vedutu pona adi publicatu, parochi'a nostra si adi se administréda prin substituire.

Acést'a stare ne normala, care da ansa de certa intre credintiosi si lasa terenu liberu pentru coruptiunea loru din partea concurentiloru — nu aduce cu sine nici unu folosu pentru credinciosi.

Dreptu aceea este provocatu D. protopopu respectivu, ca se deschida concursulu pentru veduv'a parochia a Zimbrului, — ca la din contra se va vede necesitatu comitetulu parochialu a o face acest'a. *)

Mai multi Credinciosi.

*) De sine se intielege ca dupa cum prescrie statutulu organicu.
Red.

Catra Domnii protopopi si intregulu cleru romanu.

Se apropia anulu, decandu am fostu promis in tom. I. alu cuventariloru mele bisericesci, ca concediendu-mi tempulu si impregiurarile voiu eda si tomulu II. Deci, cu tote ca de in tom. I. si pana astadi mai stau esemplarie la despusetiune, vinu totu si a implini promisiunea — deschidiendu prenumeratiune la „tomulu II. de cuventari bisericesci;“ si acest'a o facu cu atatu mai vertosu, ca nu numai am fostu provocatu, ci am capetatu chiar si pana acumu prenumeranti inainte de in partea unor'a, cari mi-au facutu onorea a ceti tomulu I.

Tomulu II. (cu testuri luate din evangeliile obvenitorie) — va cuprinde in sene 32 de cuventari bisericesci incependu dela dominec'a I. dupa rosalie (dominec'a totoruru Santiloru pana la dominec'a XXXII. dupa rosalie, (adeca dom. lui Zacheu). Marimea tomului II. va fi dela 24 — 26 de cole tiparite n optavu mare ca si tomulu precedente si punendu-se sub tipariu cu capetulu lui Noemvre a. c. se va espeda prenumerantiloru, celu multu pana in lun'a lui Aprile 1874.

Pretiuulu unu esemplariu, cautandu la volumea tomului (24 — 26 de cole tiparite) va fi numai 1 fl. 50 cr. v. a., si — in casulu candu numerulu prenumerantiloru ar' ajunge la 600 — ce de altu mentrea la noi ar' fi mare raritate, — va scade pretiuulu in proportiune cu numerulu prenumerantiloru. Banii de prenumeratiune nu se receru inainte, ci se voru tramite numai la primirea esemplarielor prenumerate. Colectantiloru dela 10 esemplarie voiu gratifica seu cu unu esemplariu ca rabatu, seu cu 10 percente in bani. Numele prenumerantiloru se va tipari la calcaniulu cartiei.

Te rogu dreptu aceea P. T. Domnule Protopope, ca pre unu barbatu zelosu si partinitoriu alu literaturii bisericesci — se binevoesci a curenta col'a acest'a de prenumeratiune pre in tractulu P. T. Domniei tale — indemnandu pre Ven. Cleru romanu, ca se concurga cu prenumeratiune, er' dupa intemplat'a curentare si inscrierea corecta a numelui prenumerantiloru se benevoesci a-o retramite la subscrisulu in Gherl'a (Szamosujvár) (in Transilvani'a) seu de a dreptulu, seu pre calea Prea Veneratului Ordinariatu diecesanu — celu multu pana la finea lui Noemvre a. c.

In sperarea, ca Ven. Cleru romanu de si suntemu in seclulu materialismului si inotamu in volburele unei lipse asia dicandu universali — nu-si va pregeta a spirigini dupa poteri realizarea acestei intentiuni pre in concursulu seu, de care m'am bucuratu si pana acuma, — cu destinsa reverentia me subsemnu in Gherl'a 2. Septemvre 1873.

Ioanu P. Papiu m. p.

Preotu la institutulu corectoriu reg. tranilvanu in Gherl'a.

VARIETATI.

□ Diariulu, „Neue Freie Presse in Nr. 3245 contine unu articulu interesantu asupra starii actuale a educatiei femeiloru, in care Romania este pomenita cu mare lauda, ba chiar aratata superiura in acest'a privintia Austriei. Reproducandu mai jos raturile relative la noi, speramu ca fie-care romanu le va ceti cu placere si se va convinge ca diariulu numitu nu condamna totu ce e Romanescu precum coi mai multi romani pretindu.

Dupa ce arata putien'a insemnata a instituteloru actuale pentru instructi'a femeiloru din Austri'a, adauge: „Chiar in Romaniai'a se ingrijesece multu mai multu de instructi'a generala mai inalta a genului femeescu de catu in mandr'a capitala de pe malurile Dunarei. Exista in adeveru acolo pe langa o multime de penzionate, si scoli inalte de fete sustenute de statulu seu de comune, si expositi'a lucrariloru esecutate de elevele din Bucuresci, ne dovedescu ca instructi'a in acele institute e condusa dupa principie metodice si produce rezultate laudabile. Dara mai cu sama se destinge in acest'a directia „Asilul—Elena“ pentru copile gasite, sustinutu de unu fondu de constituire si de contributii voluntare date numai de femei.

Acestu institutu cuprinde 6 clase pe acarora programa se gasescu intre altele: botanic'a, fisic'a, chimi'a, geologi'a, fisiologi'a animaleloru, igien'a si pedagogi'a. Pe langa cultivarea generala, institutulu mai ofera elevelor putintia de a se forma o specialitate; mai cu sama esu de acolo bune invetiatores publice precum si guvernante. De aceea se pune mare pondu si pe educarea musicala si limbistica a elevelor. Ca nu se negrijescu inse nici specialitatile realiste, ne o demonstreza herbariele cele escelente precum si lucrarile geografice, fisicale, aritmetice si geometrice care impodobescu partea romana a Expositiei.

× *Medecin'a si bucatari'a.* Unu doctoru intrebà pe parintele Bourdalou, ce regula observà in privinti'a traiului de e asia de sanatosu. Bourdaolu i respunse cã mananca numai odata pe di.

— E sam'a, i dise doctorulu, sè nu faci cunoscutu lunei secretulu acest'a cãci ne-ai nimici' practic'a.

□ *Un judecatoriu consciintiosu.* In tribunalele vechi nu erã asia liniste ca in timpurile nòstre. Unele partide se sfadeau pe candu altele se judecau. Odata un judecatoriu se adresa catra aprodu si i dise:

— Fã odata pucina tacere! Am fost silitu se judecu de-acum vre-o 10 procese, fara a fi intielesu vre-un cuventu de la partide. —

Numerulu acest'a contine o còla intrèga, din care cauza Nrulu urmatoriu va aparè in joi'a viitoria.

REDACTIUNEA.

Concursu.

Pentru Statiunea invetiatorésca din Ohab'a-Lunga, cerculu insp. alu Leocusesciloru; emolumentele sunt 42. fl. m. a. 24 Chible de bucate. 8. grâu, 16. cucurudiu; 75. lb. clisa, 50. lb. sare, 10. lb. lumini, 4. fl. pausiale, 8. stangeni de lemne, si cortelu cu gradina de $\frac{1}{2}$ jugeru. —

Doritorii de a ocupá acèsta statiune; au a-si trimite recurse. le sale, pana in 30. a. lunei. cur. in care va fi si alegerea, — inspectorului sub semnatu, post'a ultima Bozsúr. —

Leocusesci 2. Sept. st. v. 1873.

Adamu Ros'a
Insp. cerc. de scòle.

Concursu.

Pentru parochi'a vacanta din Comun'a Mihcherechiu protopres. Oradii-mari se deschide concursu.

Emolumentele sunt. birulu dela 260. case, tóta casa un'a vica de grâu, un'a sesiune de pamentu, stòlele indatinate cortelu a se esarendá.

Doritorii de a recurge la acèst'a parochia, au recursurile sale dupa Statutul Organicu bine instruate, ale trimite pana in 23. Septem. a. c. cal, vechiu, intitulate Comitetului parochialu, la protopres. Oradii-mari candu va fi si alegerea.

Datu in Mihcherechiu in 29. Augustu. 1873.

Comitetulu parochialu
In contielegere cu mine Simeonu Bica. Protopres. Oradii-mari.

Concursu

Pentru deplinirea ambeloru parochii gr. or. devenite vacante in Ohab'a-forgaciu, se deschide concursu pana la 23 Septemvre a. c. stilulu vechiu in care di se va tiené si alegerea.

La fiecare parochia sunt urmatòriele emolumente: un'a sesiune de pamentu; in chipu de biru, câte un'a mesura de cucuruzu despoiatu dela 180 de case; si stol'a indatinata.

Tòte acestea-in primulu anu — se impartu in dóua, la un'a parochia cu vedn'v'a, era la cealalte cu dóua orfane minorene, remase dupa reposatii acolo preoti.

La ambele parochii mai apartiene si câte unu fondu intravilanu fora supraedificia.

Doritorii de a ocupá vre un'a din acestea parochii, sunt avisati recursele loru instruite conformu §-lui 13 din statutu-lu organicu, si adresate respectivului sinodu parochialu a le susterne la oficiulu protopresviteralu gr. or. in Belintiu.

Comitetulu parochialu.
In contielegere cu protterulu tractualu Georgiu Cratiunescu.

Cu tipariulu lui Stefanu Gyulai — Proprietatea si editur'a diecosei aradane. — Redactoru respunditoriu Iosifu Goldsiu.

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea invetiatorésca din Comun'a Parchida Protopres. Luncii — cu acèst'a te escrie Concursu.

Emolumentele sunt. 40 fl. $\frac{1}{2}$ sesiune de pamentu clas'a 1, dela totu insulu umblatoriu la scòla dela 6 ani pana la 12 ani $\frac{1}{2}$ de vica de grâu, gradina de o vica, cortelu liberu si stòlele cantorale. Doritorii de a recurge, au a-si trimite recursurile sale bine instruate cu documinte, intitulate Comitetului parochialu pana in 23. Septem: candu va fi si alegerea in Parchid'a — la protopopulu Luncii in Oradea-mare.

Datu in Parchida in 24. Augustu. 1873.

Comitetul parochialu
In contielegere cu Inspectorulu Scolariu.

Concursu.

Prin care tenerii studenti gr. or. doritori de a fi primiti in institutul filantropicu zsigaianu, suntu avisati, ca pana in 16. Septem. st. v. a. c. sè-si ascèrna recursele la Rev. D. Simeonu Bic'a in Oradea-mare spriginite de documintele urmatòrie.

1. Testimoniu scolasticu despre progresu si moralitate
2. Atestatu de paupertate subscrisu de notariulu competentu.
3. Adevèrintia medicala, cumca recurintele este oltuitu. Oradea-mare 26. Augustu 1873.

Senatulul institutului.

Concursu.

Pentru deplinirea postulu invetiatorescu, la scòl'a gr. or. romana din Oradea-mare, devenita, in vacantia — se escrie concursu pe langa urmatòriele emolumente.

- a) Cortelu liberu
- b) Salariulu anuale 400 fl. v. a. ce se va solvi in rate trilonarie. —
- c) 4 orgii (stangeni) de lemne, din cari are a se incaldi si scòl'a.
- d) venituri cantorali. —

Doritorii de a ocupá acestu postu sunt avisati a produce: testimoniu despre absolvirea sciintieloru pedagogice, — testimoniu de calificatiune pentru posturile invetiatorescu de clas'a prima si documentu despre conduit'a si portarea morala. Petitiunile, astfeliu instruite si adresate comitetului parochialu subscrisu a se-tramite la inspectorulu cercualu Rdisim. D. Simeonu Bic'a in Oradea-mare, pana in $\frac{10}{23}$ Septemvre a. c. in carea diua se va tiené alegerea. — E de insemnatu cã intre individii cu aceeași calificatiune, teologii absoluti voru avé preferintia. —

In fine, competintii sunt pofititi ca pana la alegere in o domineca séu serbatòre sè se presente in sant'a biserica gr. or. din locu, pentru ca sè-si dovedésca deprinderea si versarea in cantarile bisericesci si tipicu. —

Oradea-mare $\frac{10}{31}$. Augustu 1873.

Comitetulu parochialu.
In contielegere cu mine Simeonu Bica protopres. Oradii-mari — ca Inspectoru Districtualu.

Concursu.

La ocuparea postulu de capelanu langa parochulu din Comun'a Jánosda Nicolau Popovicu.

Emolumentele suntu birulu dela 246. de case, din stòlele indatinate si din pamentulu parochialu 40. de lantiuri, din tôte atrei'a parte.

Doritorii de a recurge au recursurile sale bine adornate pana in 30. Sept. a. c. calend. vechiu, cându va fi si alegerea ale transpune la protopopulu Oradii-mari, adresate Comitetului parochialu, provèdute dupa intielesulu Statutului Organicu. Datu in Janosda in 2. Septem. 1873.

Comitetulu parochialu.
In contielegere cu mine Simeonu Bic'a Protopres. Oradii-mari.